

Reyhaneh Mirjahani

Diskusija apie pilietinį dalyvavimą Pamokos planas

Pamokos planas

Dalykai: socialiniai mokslai, istorija, socialinė geografiija, pilietinis ugdymas.

Amžiaus grupė: vidurinė mokykla.

Dalyvių skaičius: 12–30.

Trukmė: vienos dienos seminaras (2–2,5 val.) **arba** 3 pamokos (po 40 min.).

Jums reikės: projektoriaus, spausdintuvo, spalvotų rašiklių arba žymeklių, kompiuterio.

Raktiniai žodžiai: socialinė ir politinė elgsena, pasitikėjimas, atsakomybė, atstovavimas, aktyvizmas, dalyvavimas, politinis atstovavimas.

Mokymosi rezultatai:

- diskutuoti apie socialinę ir politinę elgseną kritiniu požiūriu;
- aptarti, kodėl liberali individo idėja yra problemiška, ir tyrinėti sudėtingus individo, bendruomenės ir valstybės santykius;
- suprasti ir tyrinėti šiuolaikinių socialinių ir politinių kontekstų sudėtingumą, aptariant etikos ir žmogaus teisių idėjas.

Diskusija apie pilietinį dalyvavimą – tai mokymosi priemonių rinkinys, padedantis kelti klausimus ir skatinantis savirefleksiją apie socialinio ir politinio dalyvavimo bei piliečio vaidmens ir atsakomybės visuomenėje idėjas.

Diskusija apie pilietinį dalyvavimą kilo iš Reyhaneh'os Mirjahani vykdomo ir tyrimais grindžiamo meninio projekto „Atstovavimo eksperimentas“, kuriame nagrinėjama politinio atstovavimo sąvoka šiuolaikiniame kontekste. Vykdamas projektą „Atstovavimo eksperimentas“ siekiama išsiaiškinti, kaip meninė praktika gali paskatinti žiūrovus kelti klausimus, diskutuoti ir suprasti atstovavimą priimančioms dileminėms sprendimams, naudojant sukurtas performatyvias instaliacijas. Be to, šiuo tyrimu siekiama iškelti klausimą: jei kai kuriose situacijose netenkame atstovavimo, kokios sistemos jį iš mūsų atima?

Reyhaneh Mirjahani yra menininkė ir menotyrininkė, gyvenanti Geteborge, Švedijoje. Ji įgijo dailės magistro laipsnį Geteborgo universiteto HDK-Valand akademijoje (Švedija) ir skulptūros bakalauro laipsnį Teherano universitete (Iranas). Be to, Geteborgo universitete ji baigė šiuolaikinio viešojo meno užsakymo ir kuratorystės kursus, o šiuo metu dalyvauja Konstfack universitete vykdomoje programoje „Curatorlab“.

Reyhaneh meninėje praktikoje ir tyrimuose daugiausia dėmesio skiria individualaus ir kolektyvinio atstovavimo sampratai dileminėse socialinėse ir politinėse situacijose bei etikai šiame diskurse. Be to, jai rūpi suprasti ir kvestionuoti meno ir menininkų vaidmenį perteikiant problemas, su kuriomis susiduriame šiuolaikiniame gyvenime, taip pat ieškoti sociologijos, politikos ir meno sankirtos metodų, tarpininkaujančių erdvėje, kurioje būtų galima aptarti šiuolaikinės politikos sudėtingumą. Ji bendradarbiauja su įvairiomis institucijomis Irane, Italijoje, Lenkijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Švedijoje, yra paskelbusi publikacijų įvairiuose kritikos žurnaluose Irane, Švedijoje ir Jungtinėje Karalystėje. www.reyhanehmirjahani.com

Mokymosi priemonių rinkinį sudaro:

pamokos planas;

veiklos instrukcijos (pristatymas);

veiklos instrukcijos (dalmoji medžiaga);

1-oji pagalbinė medžiaga „Pilietinio dalyvavimo tinklas“;

2-oji pagalbinė medžiaga „Pilietinio dalyvavimo priemonių rinkinys“.

Pasiūlymai pamokos planui

1 pamoka. Pilietinis dalyvavimas

1. **Pristatymas.** Pamoka pradedama veiklos pristatymu. Pasirengimo nereikia, nes mokiniai pirmiausia turėtų patys išbandyti veiklą (individualiai), o paskui susipažinti su tema per diskusiją grupėje. Pristatant veiklą, reikėtų paminėti žemėlapi ir klausimų lapą ir pateikti pavyzdžių, kaip naudoti žemėlapi. (10 minučių)
2. **Veikla.** Po įvadinių skaidrių peržiūros kiekvienam mokiniui išdalijami žemėlapiai, klausimų lapai ir skirtingų spalvų žymekliai. Mokiniai turėtų atsakyti į klausimus, su kuriais susiduria keliaudami žemėlapiu. Veikla baigiama, kai kelias užsidaro į kilpą arba natūraliai baigiasi. (15–20 minučių)
3. **Pirmasis aptarimas.** Baigus veiklą, žemėlapius sudėkite vieną šalia kito taip, kad kiekvienas mokinys galėtų matyti visus žemėlapius. Mokiniai kviečiami pasikalbėti apie tai, kodėl, jų manymu, kiekviename žemėlapyje kelias yra skirtingas. Pokalbį galima pradėti klausimais, pavyzdžiui: „Kodėl, jūsų manymu, jie atrodo skirtingai?“, „Kas gali lemti šiuos skirtingus sprendimus?“, „Ar galima nustatyti, kuris kelias yra geresnis?“ Šioje diskusijoje mokiniai gali pasidalyti savo nuomone, kodėl jie pasirinko skirtingus kelius ir apie ką, jų manymu, yra ši veikla. (10 minučių)

2 pamoka. Kultūra ir politika

4. **Pagalbinė medžiaga.** Po pradinės diskusijos mokiniai kviečiami peržiūrėti 1-ąją pagalbinę medžiagą „Pilietinio dalyvavimo tinklas“, kurioje apžvelgiamos klausimuose minimos temos. Kuris klausimas jiems atrodo sunkiausias ir kodėl? (5–10 minučių)
5. **Aptarimas grupėje.** Mažesnėse grupelėse mokiniai turėtų aptarti ir apmąstyti 1-ąją pagalbinę medžiagą „Pilietinio dalyvavimo tinklas“ ir anksčiau atliktą veiklą (papildydami arba atsakydami į daugiau klausimų). 1-oji pagalbinė medžiaga „Pilietinio dalyvavimo tinklas“ turėtų būti pateikta mokiniams arba rodoma ekrane aptarimo grupėse metu. (10–15 minučių)
6. **Refleksija.** Per klasės diskusiją mokiniai gali pasidalyti savo aptarimo santrauka ir išskirti pagrindinius dalykus bei klausimus. Pabaigoje mokiniai turėtų parinkti įvairių kultūrinių kūrinių (filmų, knygų, parodų, dokumentinių filmų, romanų ir t. t.), kuriuose atsiskleidžia šios tarpusavyje susijusios temos. (15–20 minučių)

3 pamoka. Veikimas

7. **Pristatymas.** Pamokos pradžioje mokytojas trumpai apžvelgia skirtumus tarp organizacijos, socialinio centro, jaunimo centro, nevyriausybinių organizacijos, pilietinio judėjimo ir t. t. (5 minutės).
8. **Skaitymas.** Tada mokytojas užduoda klausimą: „Į ką reikėtų atsižvelgti ieškant organizacijos, prie kurios būtų galima prisijungti, kurią būtų galima remti arba kuria būtų galima sekti?“ Vėliau pateikiama 2-oji pagalbinė medžiaga „Pilietinio dalyvavimo priemonių rinkinys“ mokiniams perskaityti. (10 minučių)
9. **Tyrimas ir diskusija.** Mažesnėse grupelėse mokiniai turėtų atlikti tyrimą apie vietos NVO ir organizacijas savo kaimynystėje, mieste ar šalyje. Tada mokiniai turėtų aptarti savo tyrimo rezultatus ir pasidalyti savo asmenine patirtimi, jei jie dalyvavo kurios nors organizacijos veikloje. Vėliau jie gali prie 2-osios pagalbinės medžiagos „Pilietinio dalyvavimo priemonių rinkinys“ pridėti naujų punktų. (25 minutės)

Papildoma literatūra:

<https://politicalsociology.info/documentary-films/>

Padėka

Ypatingai dėkojame sociologei Ingai Gaižauskaitei už dalijimąsi įžvalgomis ir žiniomis šio projekto įgyvendinimo metu.

Sukurta Vilniaus dailės akademijos rezidencijos „Įgalinantys
įrankiai“ metu Nidos meno kolonijoje
Dizainas: Krišs Salmanis
Užsakymas: Asociacija RĪGAS STARPTAUTISKĀ BIENNĀLE

„Erasmus+“ projektas „RIBOCA žinių saugykla“ yra iš dalies
finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Europos
Komisija nėra atsakinga už šio leidinio turinį.

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga